

انجمن اجتماعی ارمنیان در تهران، روز یک‌شنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲ شاهد سمیناری با عنوان «امنیت ملی ایران و ارمنستان در سایه تهدیدات و مناقشات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای» بود؛ جایی که دکتر احمد کاظمی، محقق ارشد حوزه اوراسیا در یک سخنرانی با عنوان «امنیت ملی ایران در مواجهه با بحران قفقاز و غرب آسیا در رویارویی با محور ترکیه، جمهوری آذربایجان، رژیم‌صهیونیستی و ناتو» گفت‌که رویکرد برخی کشورهای غربی در اختلافات سرزمینی جمهوری آذربایجان و ارمنستان دچار «شیفت پارادایم» شده است. به عقیده کاظمی، دلیل اصلی این تغییر رویکرد، طرح کلان ناتو برای ایجاد تغییرات ژئوپلیتیکی در قفقاز و آسیای مرکزی از طریق ظرفیت مناقشه‌قره‌باغ در قالب نظم آنگلوساکسونی با هدف اخراج در گذار به نظم نوین با محوریت ایران، روسیه و چین است. ■ ■ ■

■ **نگاه هم‌زمان تاریخی، دینی، تمدنی**

استاد حقوق بین‌الملل دانشگاه به سابقه تاریخی شهادت ۲۰۰هزار ایرانی در جریان جدایی قفقاز در دو نبرد اول و دوم ایران و روسیه و جایگاه قفقاز و کوه‌های قاف در ادبیات اساطیری و عرفانی ایران اشاره می‌کند و می‌گوید: «گاه اصولی ایران به قفقاز یک نگاه هم‌زمان تاریخی، تمدنی و دینی است.» کاظمی معتقد است که به‌ویژه از سال ۲۰۲۰ به دنبال شکست‌های طرح‌های ناتو با محوریت آمریکا و انگلستان در افغانستان، عراق و جبهه مقاومت، رویکرد برخی از کشورهای غربی در خصوص اختلافات سرزمینی جمهوری آذربایجان و ارمنستان دچار «شیفت‌پارادایم» شده است. به گفتهٔ ایمن محقق، جنس تحولات قفقاز پس از جنگ دوم قره‌باغ (۲۰۲۰) از نوع تلاش برای ایجاد تکانه‌های تاریخی ضدایرانی است. ویژگی‌های این دوره خاص، عبارتند از:

– کارگزاران فتنه ژئوپلیتیکی: ترکیه و جمهوری آذربایجان و رژیم‌صهیونیستی و طراحان: ناتو با محوریت انگلستان – همسویی کدهای ژئوپلیتیکی و امنیتی بازیگران در سطوح سه‌گانه ملی، فراملی و بین‌المللی – نقش محوری رژیم‌صهیونیستی در تحولات میدانی با هدف غایب قوم‌گرای و تجزیه‌طلبی در منطقه – فریب روسیه از طرف باکو و انکارا با امتیاز انرژی و اشتباهات مستمر جغرافیایی منطقه از طریق قوم‌گرای و قفقاز

– نقش مکمل علی‌اف و پاشینیان در پیشبرد نظم آنگلوساکسونی و اسرار مشترک آنها به عدم آسیب به منافع انگلستان در جمله صیانت از خطوط لوله انگلیسی و اسرائیلی در جریان جنگ دوم و سوم قره‌باغ

– تشدید دوگانگی در مواضع اروپاییان به دلیل نگرانی اروپای قاره‌ای از پیامدهای نئوعثمانیسم – مخالفت چین با سرکردور جعلی زنگزور؛ تمامی طرح‌های ناتو در منطقه با ایده شکست طرح یک کمربند، یک راه چین مرتب است. چنانچه جو بایدن در اجلاس ژوئن ۲۰۲۲ جی ۷ بر تعهد ۲۰۰میلیارد دلاری آمریکا در مدت پنج سال از مجموع ۶۰۰میلیارد بوده‌جمصوب جی ۷ برای اجرای طرح ابتکار جهانی (دروازه جهانی) برای مقابله

دورنا

دورنا

دورنا

دورنا

دکتر سیدرضا میرطاهر

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق، نامزد پشنتاز جمهوری خواهان برای انتخابات ریاست جمهوری آتی آمریکا هشدار داده است روسیه می‌تواند با آن دسته‌از اعضای ناتو که به حد کافی در پرداخت سهم خود از هزینه‌های این پیمان مشارکت نمی‌کنند «هر کاری که می‌خواهد بکند.» ترامپ در جریان سخنرانی در یک دیدگمایی سیاسی در روز ۲۱ بهمن (۱ فوریه) در کارولینای جنوبی گفت که در زمان ریاست جمهوری‌اش هشدار داده بود در صورتی که روسیه به آن دسته از اعضای ناتو که به تعهدات مالی خود عمل نمی‌کنند، حمله کند، ایالات‌متده هیچ مداخله‌ای انجام نخواهد داد. ترامپ ماه گذشته نیز در جمع هوادارانش در لاس‌وگاس گفته بود، آمریکا نتوان ناتو را می‌دهد و ما منفعت چندانی از آن نمی‌بریم. اگر روزی به کمک آنها نیاز داشته باشیم و فرض بگیریم که به ما حمله شود، تصور نمی‌کنم آنها به کمک ما بیایند. موضع‌گیری جدید ترامپ در قبال حمله احتمالی روسیه به اعضای ناتو و بی‌تفاوتی آمریکا درباره آن، بار دیگر مسئله روابط آمریکا با ناتو و اعضای آن را مطرح ساخته است. ترامپ در دوران ریاست جمهوری خود بارها اعضای (ناتو) را به دلیل تخصیص‌ندادن ۲درصد از تولید ناخالص ملی خود برای امور دفاعی و نیز عدم مشارکت کافی در هزینه‌های ناتو مورد سرزنش قرار داده بود. او حتی ناتو را سازمانی منسوخ خوانده بود که دیگر مفید نیست. ترامپ در اواخر مارس ۲۰۱۸ نیز نامه‌هایی جداگانه به سران حداقل ۱۰کشور عضو ناتو به آنها دربارسه می‌توجهی به تعهدات‌شان برای صرف حداقل ۲درصد از تولید ناخالص داخلی این کشورها برای مصارف نظامی هشدار داد و تصریح کرد که دیگر عدم تخصیص

با یک کمربند و یک راه تأکید کرد. دکتر کاظمی به اظهارات اخیر والدیس دامبروسکیس، نایب رئیس کمیسون اروپا در مجمع سرمایه‌گذاران «دروازه جهانی» در بروکسل برای «سرمایه‌گذاری بانک‌ها و مؤسسات اروپایی در زیرساخت‌های حمل‌ونقلی در آسیای مرکزی» اشاره می‌کند، موضعی که به عقیده او با رویکرد اروپا برای تقویت کریدور میانی (مسیر آسیای مرکزی، کاسپین، جمهوری آذربایجان، گرجستان به دریای سیاه و ترکیه) است و ارتباطی به کریدور جعلی زنگزور ندارد. – برتری نبرد اراکی و شناختی بر تحولات میدانی کاظمی معتقد است: اهداف کانونی محور صهیونی – لندنی از پیگیری تغییرات ژئوپلیتیکی در قفقاز، اجرای ایده پان‌تورانیسم انگلیسی برای تجزیه جنوب ارمنستان به منظور ایجاد دالان تورانی ناتو و اتصال جغرافیایی به اصطلاح جهان ترک است. این طرح فتنه‌انگیز با هدف ایجاد ناتوی ترکی، استقرار نظم ضدایرانی، ضدروسی و ضدچینی در معادلات کلان انرژی و ترانزیتی در منطقه و بسترسازی برای تغییر نقشه جغرافیایی منطقه از طریق قوم‌گرای و تجزیه‌طلبی طراحی شده است.

پیش‌انداز آتی

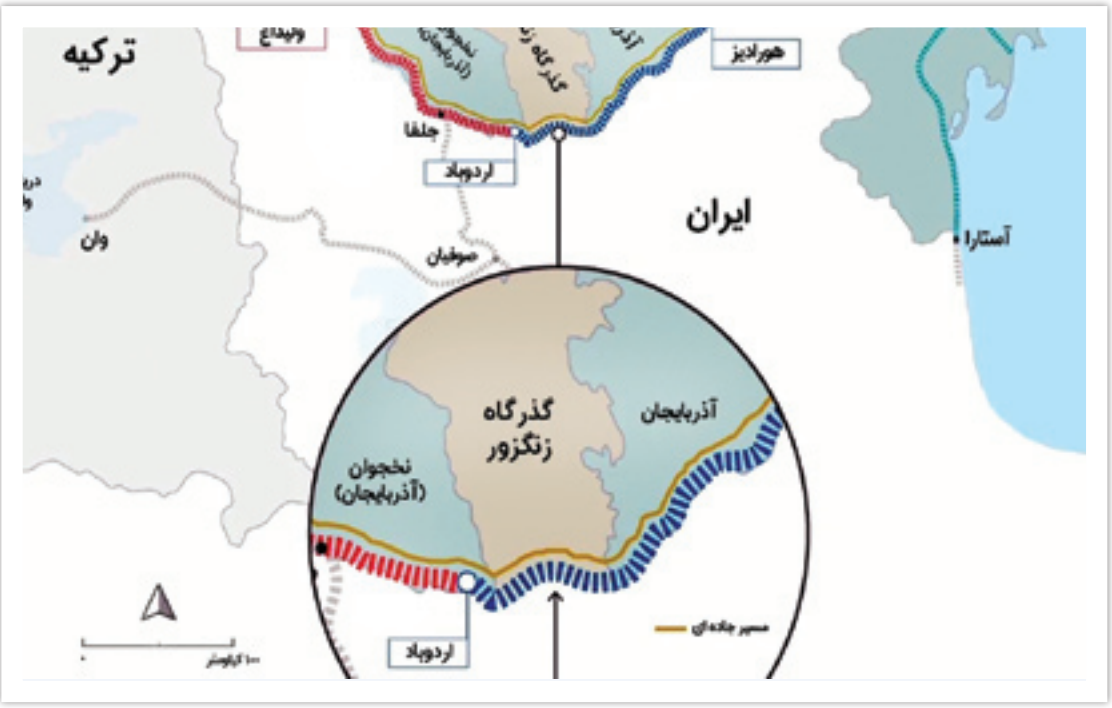
کاظمی معتقد است وضعیت جاری و چشم‌انداز تحولات، قدری مؤلفه‌هایی است که می‌توان بر اساس این عناوین فهرست کرد:
– فرورپاشی توافقنامه ۲۰۲۰ به دلیل نقض مرزهای ارمنستان، از بین رفتن کریدور لاجین و پاکسازی قومی در قره‌باغ و عدم مشروعیت حقوقی استناد باکو و انکارا به مفاد این توافقنامه

– وقوع یکی از سیستم‌اتیک‌ترین پاکسازی‌های قومی در منطقه از سوی علی‌اف و همکاری غیرمستقیم پاشینیان در این مسئله به‌تصور پایان یافتن چشم‌اندازهای ارضی باکو و انکارا علیه ایران – شکست ایده ارمنستان ۲۹هزار و ۸۰۰کیلومتری به دلیل ادامه مواضع تهاجمی باکو به رغم پاکسازی

پیرالملا

سرویس بین‌الملل ۶۰۰۶۰۸۵۲۲

خطوط قرمز تهران در تغییرات ژئوپلیتیکی قفقاز

قومی در قره‌باغ

– عدم تمایل باکو به امضای توافقنامه صلح به دلیل ارزیابی از وضعیت دولت ایران برای دادن امتیازات بیشتر

– آشکارشدن نقش باکو در فریب روسیه و حذف مسکو از فرایند مذاکرات در جریان ارائه مدل کالینینگراد برای اتصال جمهوری آذربایجان به نخجوان

– نقش نیابتی باکو برای تحمیل شروط ترکیه به ارمنستان در جریان مذاکرات در خصوص مسئله کشتار سال ۱۹۹۵ ارمنه و در اختلافات تاریخی ایران و انکارا

– شکست طرح تقاطع صلح پاشینیان به دلیل پیگیری طرح‌های امنیتی به جای خطوط مواصلاتی از سوی باکو و انکارا

– نزدیک‌شدن دیدگاه ایران و اروپای جزیره‌ای در موضوع قفقاز و ارمنستان به دلیل نگرانی اروپا از نئوعثمانیسم

– زمینه‌سازی باکو برای جنگ‌افروزی جدید در منطقه به بهانه درون بوه‌ها و ارتباط بر گزاری انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری با این موضوع – مطرح‌شدن بازگشت بیش از ۲۰۰هزار ارمنی

رویکرد برخی کشورهای غربی در اختلافات سرزمینی جمهوری آذربایجان و ارمنستان دچار «شیفت پارادایم» شده که دلیل اصلی آن نیز طرح کلان ناتو برای ایجاد تغییرات ژئوپلیتیکی در قفقاز و آسیای مرکزی از طریق ظرفیت مناقشه‌قره‌باغ در قالب نظم آنگلوساکسونی است

و یکی از نتایج جنگ دوم قره‌باغ و پیگیری دالان تورانی ناتو از سوی باکو نیز همین است. او همچنین از منظر تمدنی به این تحولات نظر دارد که می‌تواند به تشدید هویت‌زدایی از اقلیت‌های ایرانی در قفقاز و زودن میراث ایرانی در قره‌باغ و دیگر مناطق از سوی باک منجر شود. همچنین از منظر هیدروپلیتیکی، شدیدآقدامات هماهنگ باکو و انکارا برای کاهش آب رودخانه مشترک ارس از طریق سدسازی از سوی ترکیه و انحراف مسیر رودخانه‌های فرعی سرازیر به ارس از سوی باکو، این تحولات بر امنیت ایران اثرگذار است.

موضع ایران

موضع ایران در خصوص خطرقرمزبودن تغییرات ژئوپلیتیکی در قفقاز روشن است و پیام و هشدارهای لازم در این خصوص ارسال شده است. کاظمی در این باره به توسعه همکاری ایران و ارمنستان در حوزه بازسازی جاده‌های ترانزیتی در قالب کریدور خلیج فارس – دریای سیاه اشاره می‌کند و معتقد است: طرح «راهگذرارس» میان تهران و باکو ایده‌های اساسی برای پایان فتنه‌های ژئوپلیتیکی در قفقاز است. این طرح ضمن تقویت همکاری‌های ایران و جمهوری آذربایجان در بقای ارمنستان از طریق شکست فتنه دالان تورانی ناتو نیز اهمیت راهبردی دارد. کاظمی بسا تأکید بر اینکه عبور خطوط لوله انرژی از دریای کاسپین به دلیل مشکلات محیط زیستی و آلودگی نفتی در دریای کاسپین و در نتیجه عدم تصویب کنوانسیون حقوقی این دریا در مجلس شورای اسلامی ایران، به لحاظ حقوقی ممکن نیست، می‌گوید: «سوآپ از مسیر ایران، به صرفه‌ترین و امن‌ترین روش برای انتقال گاز آسیای مرکزی به اروپا، ترکیه و جمهوری آذربایجان است.»

پژوهشگر ارشد مسائل اوراسیا شکل‌گیری خودجوش حرکت‌های مردمی در ایران با محوریت آذری‌های غیور ایران را از جمله نتایج تحرکات ضدایرانی دشمنان در قفقاز از سال ۲۰۲۰ به بعد می‌داند: «صراخ خاندان علی‌اف بر تداوم بسته‌ماندن مرزهای زمینی ایران و جمهوری آذربایجان به بهانه واهی کرونا، نشانۀ نفرت خاندان علی‌اف از آذری‌های ایران و واهمه آن از مطالبات ایرانیان در قفقاز است چراکه آذربایجان ایران که به تعمیر مقام معظم رهبری همواره «پارخ‌ساز» بوده است، پرچمدار تاریخی صیانت از مرزهای جغرافیایی، تمدنی، هویتی و دینی ایران بوده و امروزه نیز نشان داده است در راستای همان رسالت تاریخی نمی‌تواند به طرح صهیونی – لندنی – نئوعثمانی تسبیح‌زدایی و ایران‌زدایی در جمهوری آذربایجان بی‌تفاوت باشد.» وی همچنین با اشاره به عملیات تسبیح‌زدایی و ایران‌زدایی در جمهوری آذربایجان اشاره به زمزمه‌های تحرکات جبهه صهیونی – لندنی و کارگزاران آنها در باکو و انکارا برای ایجاد یک جنگ جدید در قفقاز می‌گوید: «ایران برای مواجهه با هرگونه ماجراجویی ژئوپلیتیکی در این منطقه آمادگی کامل دارد و معتقد است اشتباه دشمنان می‌تواند فرصتی برای تهران جهت جبران برخی کاستی‌ها و فرآیندهای پیشین در قفقاز و پاکسازی صهیونیسم از این منطقه ایجاد کند.»

موضع‌گیری بی‌سابقه و جنجالی ترامپ واکنش‌های شدیدی در بین غربی‌ها در این زمینه بروز کرده است. بیشترین و شدیدترین واکنش‌ها به اظهارات ترامپ در بین اروپایی‌ها بروز کرده است. یاس استولتبرگ، دبیرکل ناتو گفته است: «این اظهارات جان آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها را به خطر خواهد انداخت.» در حالی که با پیشی گرفتن ترامپ از بایدن در برخی نظرسنجی‌ها، متحدان اروپایی واشینگتن نگرانند که این موضوع تهدید ایالات‌متحده به هزینه‌های این سازمان نظامی غربی، در صورت حمله احتمالی روسیه به اعضای ناتو، واشینگتن واکنشی به این مسئله نشان نخواهد داد

در گزارش‌ها با اشاره به نگرانی فزاینده مقامات ارشد آلمان از بازگشت ترامپ به کاخ سفید نوشت: «مذاکرات غیررسمی در برلین و سایر پایتخت‌های اروپایی در حال انجام است و گفته می‌شود محور این مذاکرات، انحلال احتمالی ناتو است که در مقایسه با تفکر غالب این ائتلاف پس از حمله روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ که بر اتحاد متمرکز بود، ۱۸۰درجه تفاوت دارد.»

مجموع این واکنش‌ها نشان می‌دهند نه فقط در داخل آمریکا و کاخ سفید نگرانی درباره روی کار آمدن دوباره دونالد ترامپ و اقدامات وی در عرصه داخلی و خارجی وجود دارد، بلکه شرکای اروپایی واشینگتن نیز بیم و هراس مشابهی دارند و معتقدند با ریاست جمهوری مجدد ترامپ بار دیگر واگرایی فراترآتلانتیکی در روابط امریکا و اروپا حاکم خواهد شد و حتی بیش از آن، با توجه به رویکرد ترامپ در قبال ناتو احتمال انحلال این سازمان نظامی غرب وجود خواهد داشت.

یادداشت

«ریاکاری در غزه»

اعلامیه‌های امریکار ا تو خالی می‌کند

■ **ترجمه: زهراسادات آفرینی**

بنابر اعلام وزارت بهداشت غزه، در اثر عملیات نظامی که اسرائیل در پاسخ به حملات ۱۷تیر حماس آغاز کرده است، تقریباً ۷۵درصد از جمعیت ۲/۳میلیون نفری غزه وارّه شده‌اند و حدود ۴۰۰هزار نفر به دلیل محاصره‌های که اسرائیل بر غزه تحمیل کرده است، قحطی را تحمل می‌کنند و اگر بودجه بین‌المللی برای کمک‌ها کاهش یابد، این تعداد می‌تواند افزایش یابد. این ارقام حیرت‌انگیز هستند و نمی‌توان این موضوع را که آیا اسرائیل قوانین بین‌المللی بشردوستانه را نقض کرده است، نادیده گرفت. در واقع بخش زیادی از اطلاعات موجود نشان می‌دهد اسرائیل این کار را انجام داده است چراکه سازمان‌های حقوق بشری و خبرگزاری‌ها، اقدام جمعی غیرقانونی علیه مردم فلسطین، استفاده از گرسنگی به عنوان سلاح جنگی و حملات هوایی و توپخانه‌ای و تخریب ساختمان‌ها را گزارش داده‌اند، آن هم در حالی که هیچ یک از این اقدامات، هدف نظامی مشخصی نداشته و تلفات غیرنظامی قابل توجهی به همراه داشته است. تحقیقات دیده‌بان حقوق بشر نشان داد حملات مکرر به بیمارستان‌های غزه از جمله بیمارستان اندونزی و بیمارستان العربی‌الاهلی غیرقانونی بوده‌اند. عفو بین‌الملل هم اعلام کرد، خانه‌هایی که غیرنظامیان در آن حضور داشتند، با حمله مستقیم و مهمات ساخت ایالات‌متحده مورد اصابت قرار گرفته‌اند. استفاده مکرر اسرائیل از سلاح‌های سنگین در مناطق پرجمعیت، نگرانی‌ها را در مورد انجام حملات غیرقانونی بیشتر کرده است. وقتی صحبت از این می‌شود که آیا اسرائیل در غزه قانون را نقض می‌کند، این موضوع، مقامات امریکایی را در تنگنا قرار می‌دهد. ایالات‌متحده مهم‌ترین متحد اسرائیل و بزرگ‌ترین منبع کمک‌های نظامی و سخت‌افزاری تل آویو است. با وجودی که مقامات ارشد ایالات‌متحده به طور علنی و خصوصی دولت اسرائیل را تحت فشار قرار داده‌اند تا آسیب غیرنظامیان را به حداقل برساند و اجازه ارسال کمک‌های بشردوستانه بیشتر به غزه را بدهد اما در بخش قابل توجهی از بیانیه‌های رسمی و بسیاری دیگر از موضع‌گیری‌هایی از این قبیل، تأیید نشده است که اسرائیل قوانین بین‌المللی را رعایت می‌کند. به عبارتی، اگر مقامات ایالات‌متحده معتقد بودند اسرائیل این قوانین را رعایت می‌کند یا حداقل هر اقدام ممکنی را برای جلوگیری از آسیب‌رساندن به غیرنظامیان در شرایط سخت انجام می‌دهد، مشتاقانه این موضوع را اعلام می‌کردند اما آنها چنین کاری نکردند.

فرار بایدن از اجرای ادعای امریکا

جنب توجه هر چه بیشتر به آنچه در غزه اتفاق می‌افتد، قطعاً باعث تغییر سیاستی می‌شود که بایدن نمی‌خواهد به آن تن بدهد. این کار، دولت او را با مجموعه‌ای از انتخاب‌های دشوار مواجه می‌کند که ترجیح می‌دهد از آنها دوری کند. در صورت تحقق چنین تغییری، روابط ایالات‌متحده با اسرائیل پیچیده‌تر خواهد شد و احتمالاً یک سال انتخابات آسیمی سیاسی برای بایدن خواهد بود. تا زمانی که دولت او واقعیت سوءاستفاده‌های اسرائیل در غزه چشم‌پوشی و قوانین کمک‌های نظامی را به صورت گزینشی اعمال کند، اقتدار اخلاقی مورد ادعای ایالات‌متحده بیشتر از بین خواهد رفت. امریکا در جریان امریکایی مدت‌ها گفته‌اند انجام این کار، یکی از مواردی است که کشور را از شمنانش متمایز می‌کند. دولت بایدن اگر چه جنایات کشورهایی مانند روسیه و سوریه را تقییح اما وانمود کرده است در مورد دولت اسرائیل، قضاوت نمی‌کند. مقامات امریکایی باید آنچه خود و هر ناظر بی طرف در مورد رفتار اسرائیل در غزه می‌دانند با صدای بلند بگویند: «این غیرقابل قبول است و اگر تغییر نکند، سیاست ایالات‌متحده در قبال کمک نظامی به اسرائیل خواهد کرد.» بهای چنین صداقتی زیاد خواهد بود، اما قیمت ریا سیاسی از این بالاتر است. جاش پل که بیش از ۱۱ سال در دفتر امور ایمنی – نظامی وزارت امور خارجه فعالیت داشت و پاییز گذشته در اعتراض به جنگ غزه استعفا کرد، می‌گوید که کار گروهی در وزارت امور خارجه تشکیل شده که در حال بررسی اتهامات مربوط به تخلفات ارتش اسرائیل است اما به عنوان یک گروه غیررسمی، یافته‌های آن برای ایمن‌وزارتخانه الزام‌آور نیست، ضمن اینکه وکلای وزارت امور خارجه و کارشناسان جنایات وحشیانه در دفتر عدالت کیفری جهانی این‌وزارتخانه اغلب برای ارزیابی نقض قوانین بین‌المللی در درگیری‌ها فرآخوانده می‌شوند اما هیچ مدری در دسترس عموم نیست که نشان دهد:از هر جای دیگری خواسته شده است در مورد کارزار اسرائیل در غزه تصمیم‌گیری کند.

عواقب زاینبار در انتظار واشینگتن

ترس کنگره و دلیل اینکه چرا دولت بایدن از هیچ یک از ابزارهایی که در اختیار دارد برای ارزیابی رفتار اسرائیل استفاده نکرده، یک مسئله است. در واقع اعتراف علنی به هر گونه نقض قوانین بین‌المللی به این معنی است که ایالات‌متحده باید به سؤالات ناراحت‌کننده بعدی پاسخ دهد و تصمیمات دشواری در مورد چگونگی تغییر یا شرطی کردن کمک‌های نظامی آینده به اسرائیل بگیرد. همچنین این سؤال هم پیش می‌آید که آیا در صورت تأیید رسمی سوءرفتار اسرائیل، ممکن است افراد با خطر قانونی همدستی در سوءاستفاده‌های بزرگ مواجه شوند. بدترین نتیجه امتناع دولت از پیروی از متن و روح قوانین ایالات‌متحده این است که واشینگتن زمینه را برای تلفات گسترده و بالقوه جنایتکارانه جان غیرنظامیان در غزه مساعد می‌کند اما یکی دیگر از قربانیان این رویکرد، اعتبار ایالات‌متحده است که در بهترین حالت ناهماهنگی و در بدترین حالت ریاکاری است. برای مثال، در نظر بگیرید که چگونه در سال ۲۰۱۶باراک اوباما اقدام فشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه را محکوم کرد اما دولت بایدن به هیچ وجه رفتار مشابهی درباره دولت اسرائیل صورت نداد. برخی ممکن است بگویند: از ادعای بی‌طرفی برای حمایت از متحد درینه خود، اسرائیل تا حدودی ریاکاری کند اما ایفای نقش در اخلاخ اجرای قوانین بین‌المللی، عواقب زاینباری را برای ایالات‌متحده و بسیاری فراتر از موضوع غزه خواهد داشت. اعلامیه‌های آتی وزارت امور خارجه در مورد جنایات توخالی خواهد بود و پاسخگویون عاملان و جلوگیری از جنایات بین‌المللی آینده را دشوار تر می‌کند. فشار بر طرف‌های متخاصم برای رعایت قوانین جنگ در سایر نقاط، به عنوان مثال جمهوری آذربایجان یا سودان، وزن کمتری خواهد داشت. از دید جهانیان، تفکیک ایالات‌متحده از کشورهایی که آشکارا قوانین بین‌المللی را نادیده می‌گیرند و عمداً نظم بین‌المللی مبتنی بر قوانین را بسا اقدامات خود تضعیف می‌کنند، دشوارتر خواهد شد.

سارا باگر
فازین ارز (۸ فوریه ۲۰۲۴)

سارا باگر، روزنامه‌نویس آمریکایی، در ۸ فوریه ۲۰۲۴ در جریان یک سخنرانی در واشینگتن، اظهار داشت که اسرائیل در غزه «بسیار بدتر از آنچه می‌گویند» عمل می‌کند و افزود که «این یک جنایت است».

پایان ناتو با آغاز دوباره ترامپ؟!

بودجه کافی را از سوی این کشورها برای هزینه‌های نظامی و نیز هزینه‌های ناتو تحمل نمی‌کند.

اصل دفاع جمعی

اکنون دونالد ترامپ در شرایطی که به احتمال بسیار زیاد نامزد نهایی جمهوری خواهان برای انتخابات ریاست جمهوری نوامبر ۲۰۲۴ خواهد بود و در نظرسنجی‌های مختلف از او به عنوان بخت اصلی پیروزی در انتخابات‌مساء نوامبر یاد می‌شود، در سخنرانی انتخاباتی خود بار دیگر به مسئله رویکرد امریکا به ناتو پرداخته و تهدیدی بی‌سابقه را علیه اعضای اروپایی ناتو مطرح ساخته است که در صورت بی‌اعتنایی به خواسته او برای مشارکت بیشتر در هزینه‌های این سازمان نظامی غربی، در صورت حمله احتمالی روسیه به اعضای ناتو، واشینگتن واکنشی به این مسئله نشان نخواهد داد. طبق گزارش‌های منتشرشده، ناتو در سال ۲۰۲۳ بودجه‌ای معادل ۱۱۳ تریلیون دلار برای مصارف نظامی خود هزینه